

Skal ikke leveres som
en del av tilbudet

Bilag til SSA-O

Bilag til oppdragsavtalen

Statens standardavtale om konsulentoppdrag

Innhold:

Bilag 1: Kundens beskrivelse av oppdraget	3
Avtalens punkt 1.1 Avtalens omfang	3
Avtalens punkt 5.1.1 Konsulentens ansvar og kompetanse	8
Bilag 2: Konsulentens spesifisering av oppdraget	9
Bilag 3: Prosjekt- og fremdriftsplan	10
Bilag 4: Administrative bestemmelser	11
Avtalens punkt 2.1 Partenes representanter	11
Avtalens punkt 2.2 Møter.....	11
Avtalens punkt 5.2.1 Konsulentens bruk av underleverandører.....	12
Avtalens punkt 5.2.2 Kundens bruk av tredjepart.....	12
Bilag 5: Pris og prisbestemmelser	13
Avtalens punkt 6.1 Vederlag.....	13
Avtalens punkt 6.2 Fakturering.....	13
Bilag 6: Endringer i den generelle avtaleteksten.....	14
Bilag 7: Endringer i Avtalen etter avtaleinngåelsen.....	17
Bilag 8: Databehandleravtale - utgår.....	18
Bilag 9: Kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden	19

Bilag 1: Kundens beskrivelse av oppdraget

Frem til 30. juni 2026 hadde Telemark fylkeskommunes bussoperatør salgs- og markedsansvar for kollektivtilbudet i kommunene utenfor Skien, Porsgrunn og Siljan, heretter kalt «Øvrige Telemark». Dette ble endret ved fornyelse av busskontrakt, og fra 1. juli 2026 ligger ansvaret være hos Telemark fylkeskommune ved seksjon for kollektiv.

Formålet med denne avtalen er skaffe fylkeskommunen inntekt gjennom salg av reklame på bussenes bakside i området «Øvrige Telemark», samt sørge for reklame av Kundens egne produkter og tjenester på de samme flatene.

Fylkeskommunen har en tilsvarende kontrakt for Grenland (Skien, Porsgrunn og Siljan) som gjelder frem til 1. juli 2027. Det er planlagt igangsatt en ny anskaffelse høsten 2026, som vil gjelde for hele Telemark samlet, og erstatte dagens Grenlands-kontrakt og denne kontrakten for Øvrige Telemark fra 1. juli 2027.

Avtalens punkt 1.1 Avtalens omfang

Avtalen gir Konsulenten eksklusiv rett og plikt til å selge reklame på baksiden av bussene i Øvrige Telemark for Telemark fylkeskommune.

Konsulenten er ansvarlig for salg, produksjon, montering, demontering og avhending av reklamen, både for eksterne kunder og for Kundens egenreklame.

Alle kostnader knyttet til salgsvirksomhet, produksjon, montering/demontering og så videre, dekkes av Konsulentens andel av salgsinntektene.

Ved kunngjøring av konkurransen stilles 98 busser til disposisjon, hvorav 12 er reservebusser. Tre busser skal til enhver tid holdes av for Kundens egenreklame hvorav to av disse skal dekke linje R1, med mindre noe annet avtales. Antall busser som stilles til disposisjon kan endres i løpet av avtaleperioden, for eksempel på grunn av politiske vedtak og/eller endringer i budsjett. Det samme gjelder trasekart og ruteplan.

Konsulenten skal gå frem slik at det ikke oppstår skade på Kundens renommé eller forsinkelser i rutetilbudet.

Avtalens verdi

Kontrakten er en konsesjonskontrakt som genererer inntekt til Kunden. Kundens inntekt vil være en andel av totale salgsinntekter.

Salgsinntektene for kontrakten vil være påvirket av markedets etterspørsel og Konsulentens salgsinnsats. Endringer i organisering, politiske vedtak, budsjett og rutiner med mer kan påvirke trasekart og ruteplan.

Reklameflater

Tilgjengelig reklameflater er baksiden av bussene i Øvrige Telemark. Det gis ikke anledning til å annonsere på andre utvendige flater eller inne i bussen. Se for øvrig eget kapittel «Bussene».

Innhold i reklamen

Konsulenten kan ikke selge reklame som kan oppleves som støtende, upassende eller i strid med interessene til Farte, Telemark fylkeskommune eller Bypakkesamarbeidet i Skien, Porsgrunn og

Siljan. Det tillates ikke reklame for salg av bil, plastisk kirurgi eller religiøse budskap. All reklame skal oppfylle krav i markedsføringsloven og annen relevant lovgivning.

Kunden skal kontaktes dersom det er uklart om reklamen kan oppleves som støtende, upassende eller i strid med interessene som nevnt over.

Dersom Konsulenten likevel selger og monterer reklame som ikke fyller kravene i dette avsnittet, så kan Kunden kreve umiddelbar fjerning av reklamen. Alle direkte og indirekte kostnader knyttet til dette, tilfaller Konsulenten.

Montering og demontering av reklame

Konsulenten skal etablere rutiner for montering og demontering av bussreklame i samarbeid med bussoperatør, dvs. busselskap. Montering/demontering må skje når bussene er tilgjengelige og må ikke gå utover bussoperatørs drift. Vi gjør oppmerksom på at arbeidet ofte må pågå i helg eller på kvelds-/nattetid.

Ingen reklame skal være til hinder for bussjåførens sikt. All reklame på vindusflater skal være perforert. Reklamemateriell som benyttes på vinduer bør være justert slik at bussen innvendig oppleves som lys og være «see through». Bussens internnummer skal være synlig. Kundens logo skal være synlig.

Ingen folier må dekke Kundens profilering på kjøretøyet eller vognummer skal beholdes på kjøretøy og avstand til logo og annen merking skal ikke være under 25 cm.

Skader ved montering/demontering av folie

Konsulenten er ansvarlig og har erstatningsansvar for eventuelle skader som måtte oppstå på bussens lakk eller øvrige deler av kjøretøyet grunnet eller i forbindelse med montering, bruk eller demontering av bussreklamen. Dersom det oppstår skader, skal dette meldes Kunden snarest og senest innen tre virkedager.

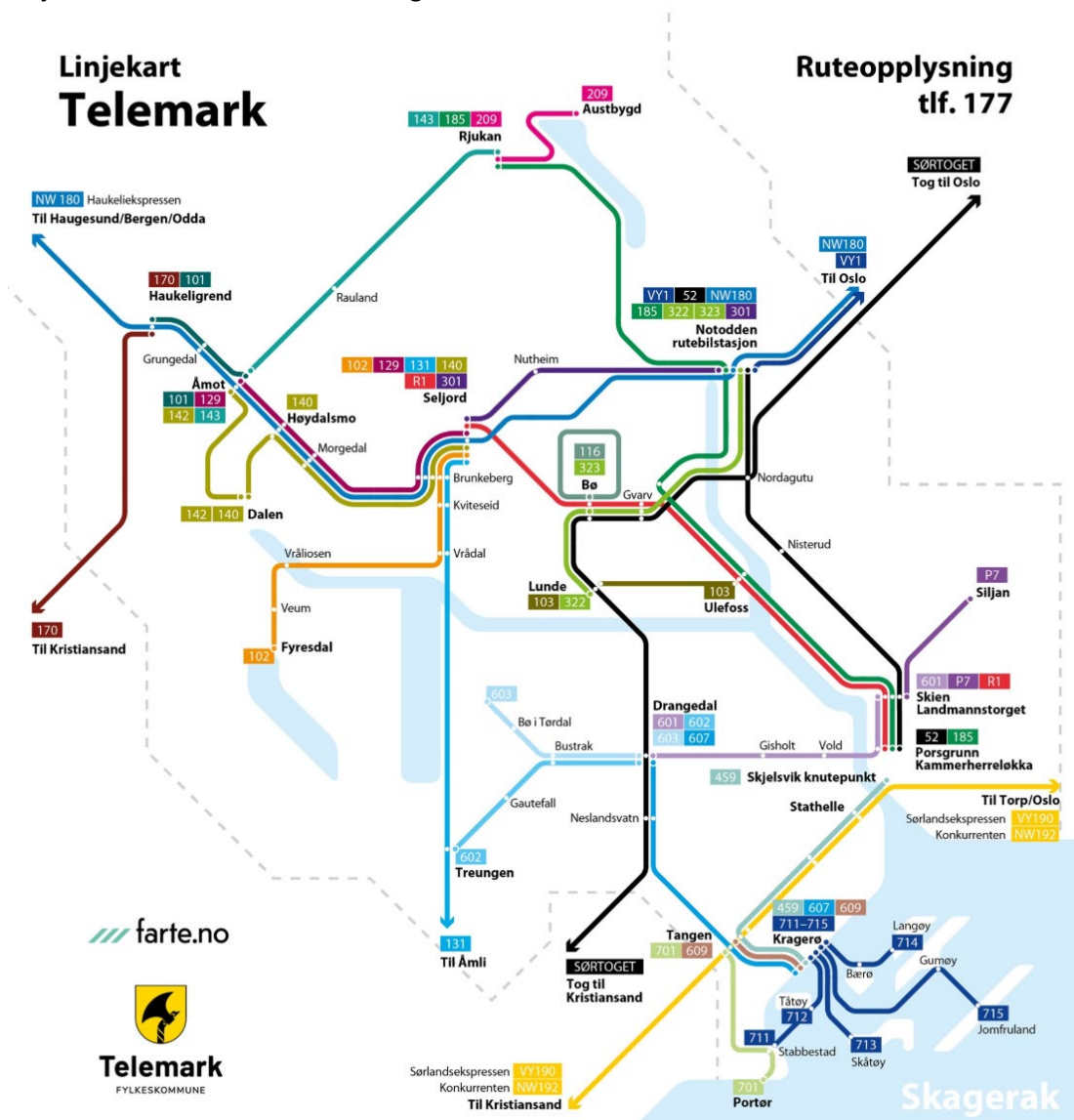
Bussene

Ved kunngjøring av konkurransen stilles 98 busser til disposisjon, hvorav 12 er reservebusser. Oversikten under viser lokaliseringen til bussene. Med unntak av Rabbenkroken må montering/demontering skje utendørs.

Lokalisering av bussene	Adresse	Antall ordinære busser	Antall minibusser	Totalt
Skien	Rabbenkroken 19, 3440 Skien	3	0	3
Rjukan	Såheimsveien 3A, 3660 Rjukan	7	1	8
Lunde	Jernbanevegen 12, 3825 Lunde	4	0	4
Notodden	Sauheradvegen 93, 3683 Notodden	12	0	12
Tuddal	Tuddalsvegen 2135 3697 Tuddal	0	1	1
Fyresdal	Molandsmoen 10 3870 Fyresdal	3	1	4

Dalen	Storvegen 42 3880 Dalen	2	1	3
Rauland	Raulandsvegen	2	1	3
Åmot	Verkstadsvegen 1 3890 Vinje	1	2	3
Treungen	Fjonevegen 14 3855 Tveitsund	1	2	3
Vrådal	Kviteseidvegen 1654 3853 Strond	1	1	2
Seljord	Steinsrudveien 2, 3840 Seljord	7	4	11
Bø	Lifjellvegen 8 3804 Bø i Telemark	7	0	7
Kragerø	Dalsvegen 10 3772 Kragerø	9	3	12
Drangedal	Rallarveien 4, 3750 Drangedal	2	2	4
Bostrak		0	1	1
Skåtøy	Skåtøy brygge	0	1	1
Dale	Dalegarasjen i Tørdal	1	0	1
Nylendet	Europaveien 1387 3967 Stathelle	2	0	2
Stabbestad	Ole Halvorsensvei 995 3788 Stabbestad	1	0	1
Buss i rute		65	21	86
Reservebusser		9	3	12
Totalt		74	24	98

Linjene for kollektivtrafikken i Øvrige Telemark:

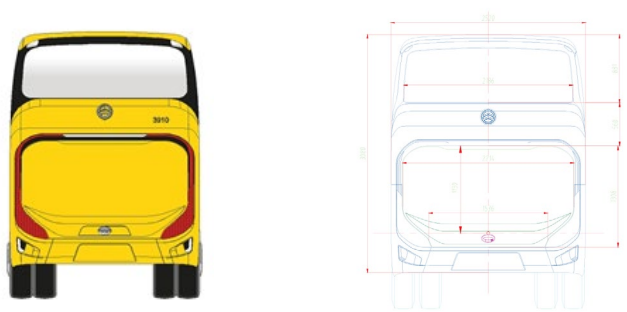

Frekvensen for rutene er variert mellom 30 og 60 minutters avgang. Fordelingen av 30 minutters frekvens i byområdet er Kragerø en linje, Bø en linje og Notodden to linjer. Enkelte kjører heller ikke i helg fordi de betjener skoleruter. Skolerutene dekker tilbudet til elever med rett til skuss i tidsrommet når grunnskole og videregående skoler i Grenland starter og avslutter for dagen.

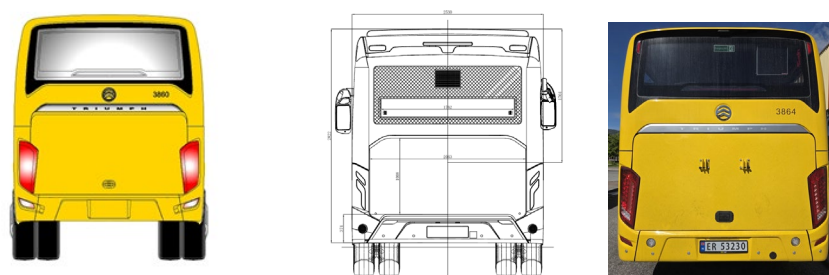
For spesifikke avganger og traseer, se reiseplanlegger og rutetabeller på farte.no.

Bussene er av forskjellige fabrikat og størrelse. Under vises de ulike variantene:

1. Golden Dragon (GCE15):

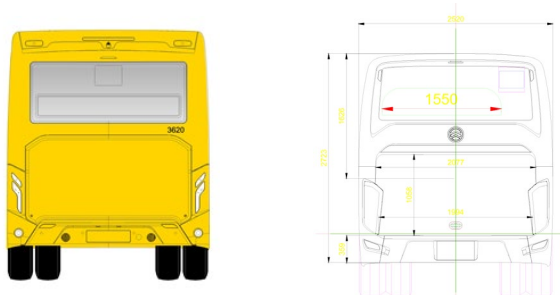

2. Triumph

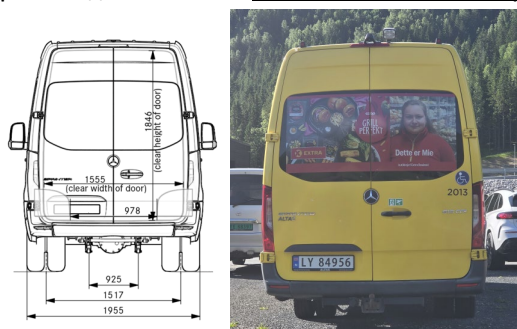

Triumph (60 av 98 busser) har montert fester til avtagbart sykkelstativ, se bilde under skissen av bussens bakside.

3. Pivot

4. Sprinter // minibuss – merk at doble dører åpnes bak

Kostnader for innhenting og eventuell utvikling av nødvendige riss for design av budskap til flatene som skal tilbys dekkes av Konsulenten.

Rammer som eventuelt er montert på dagens busser tilhører leverandøren som hadde kontrakt med Vy buss frem til 30. juni 2026. Dersom reklamene skal monteres i rammer, så må ny leverandør montere nye rammer eller kjøpe eksisterende rammer av tidligere leverandør.

Kvalitetssikring og oppfølging

Konsulenten skal utføre en faglig forsvarlig intern kvalitetssikring av de tjenestene som leveres til Kunden.

Konsulent skal på skriftlig forespørsel gi Kunden en klar oversikt over status i aktuelle ikke avsluttede saker, på den måten og med den hyppighet som Kunden etterspør. Kunden har til enhver tid rett til å kontrollere om utførelsen av Oppdraget og avregning av vederlag er i henhold til Avtalen.

Konsulenten plikter å utlevere statistikk og annen informasjon om økonomiske forhold og den operative driften som Kunden med rimelighet vurderer som nødvendig for å kontrollere utførelsen av Oppdraget og beregning av vederlag.

Klima og miljø

Konsulenten skal aktivt jobbe for å foreslå tekniske løsninger som er fordelaktige med hensyn til redusert klimaavtrykk.

Læringer

Konsulenten og eventuelle underleverandører oppfordres til å være tilknyttet en lærlingeordning. Det oppfordres videre til at lærlingen(e) deltar i arbeidet med oppfyllelse av kontrakten så langt det er praktisk mulig.

Avtalens punkt 5.1.1 Konsulentens ansvar og kompetanse

Konsulenten skal utføre Oppdraget på en god fagmessig og aktsom måte, og i henhold til de krav som følger av Avtalen.

Konsulenten skal sørge for at all reklame oppfyller krav i markedsføringsloven og annen relevant lovgivning.

Konsulenten skal arbeide aktivt for å sikre høyest mulige reklameinntekter fra de reklameflatene som tilbys.

Korrupsjon og andre ulovlige forretningsmetoder

Konsulenten skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser. Konsulenten skal ikke tilby, love eller gi noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller incentiver til Telemark fylkeskommune sine ansatte, offentlige tjenestemenn, internasjonale organisasjoner eller andre tredjeparter i den hensikt å skaffe personlige eller forretningsmessige fordeler.

Høflighetsgester, som gaver av beskjednen verdi eller sosiale begivenheter kan tilbys dersom det er et forretningsmessig aspekt involvert og kostnaden holdes på et beskjedent nivå.

Konsulenten skal motsette seg enhver form for hvitvasking av penger og skal ta nødvendige skritt for å forhindre at slikt skjer i forbindelse med sine finansielle transaksjoner.

Bilag 2: Konsulentens spesifikasjon av oppdraget

[Bilag 2 vil bestå av Konsulentens tilbud]

Bilag 3: Prosjekt- og fremdriftsplan

Kontrakten og oppdraget starter ved signering. Reklameflatene er disponible fra kontraktstart.

Alt reklamemateriell skal tas ned og eventuelt utstyr demonteres senest på Avtalens siste dag.

Kontrakten varer til 30. juni 2027. Kunden har mulighet for forlengelse av Avtalen i inntil ett år på uendrede vilkår.

Bilag 4: Administrative bestemmelser

Språkkrav

All formell kommunikasjon i forbindelse med avtalen skal skje på norsk. Muntlig kommunikasjon kan være på et annet skandinavisk språk enn norsk. Dette språkkravet gjelder også for alle underleverandører og eventuell annen innleid arbeidskraft.

Avtalens punkt 2.1 Partenes representanter

Partene skal her angi den oppnevnte representanten som er bemyndiget til å opptre på vegne av parten i saker som angår avtalen.

[Punktet fylles ut innen kontraktsignering.]

For Kunden

Navn:

Stilling:

Telefon:

E-post:

For Konsulenten

Navn:

Stilling:

Telefon:

E-post:

Avtalens punkt 2.2 Møter

For å sikre en effektiv oppfølging av Avtalen og et godt samarbeid gjennom avtaleperioden, skal det avholdes regelmessige møter mellom Konsulenten og Kunden. Møtene vil være viktige for å evaluere fremdriften, håndtere eventuelle utfordringer og justere tiltak der det er nødvendig.

Kick-off møte

- Tidspunkt: ved oppstart.
- Formål: etablere en felles forståelse av avtalen, definere arbeidsprosesser og forventninger, og gå gjennom konkrete mål og tidslinjer.
- Deltakere: representanter fra både Konsulenten og Kunden (prosjektledere, salgsansvarlig, miljøansvarlig, etc.).
- Agenda:
 - Gjennomgang av avtalevilkår og spesifikasjoner.
 - Presentasjon av salgsplan og milepæler.
 - Diskusjon om samarbeid og kommunikasjon.
 - Fastsetting av rapporteringsrutiner og møtefrekvens.

Regelmessige statusmøter

- Tidspunkt: hvert halvår eller etter avtale.
- Deltakere: prosjektledere og relevante nøkkelpersoner fra både Konsulenten og Kunden.
- Agenda:
 - Gjennomgang av salgsresultater og inntektsutvikling.
 - Rapportering om miljøtiltak og tiltak for reduksjon av klimafotavtrykk.
 - Diskusjon om eventuelle utfordringer og løsninger.
 - Vurdering av eventuelle avvik fra de fastsatte målene og justeringer.
 - Planlegging av kommende perioder, inkludert eventuelle nye tiltak.

Kunden kaller inn til møtene, sender ut agenda i forkant og fører referat fra møtene. Referat sendes til Partenes representanter innen 5 virkedager etter møtet. Eventuelle innsigelser mot referatet må fremkomme uten ugrunnet opphold, senest innen 5 dager etter at referatet er mottatt. Referatet skal godkjennes med ev. merknader så snart som mulig.

Det skal ved ytterligere behov avholdes møter mellom Partene for å sikre korrekt oppfyllelse av avtaleforpliktelsene.

Rapportering

Konsulenten skal i avtaleperioden rapportere i henhold til de krav og retningslinjer som fremgår av Avtalen.

Konsulenten skal rapportere hvert kvartal på salget av reklameplasser på bussenes bakside.

Rapporten skal inneholde følgende informasjon:

- Total inntekt
- Antall solgte reklameplasser
- Navn på annonsører
- Fordeling av reklameplasser
- Salgsutvikling i avtaleperioden
- Miljøkriterier

Rapportene skal leveres i et format som er lett tilgjengelig og oversiktlig for Kunden.

Rapportene skal inkludere nødvendige vedlegg som dokumenterer de ulike tiltakene som er gjennomført.

Rapportene danner grunnlag for fakturering, se Avtalens punkt 6.2.

Avtalens punkt 5.2.1 Konsulentens bruk av underleverandører

Konsulentens underleverandører som er godkjent av Kunden skal angis her.

[Punktet fylles ut innen kontraktsignering dersom aktuelt.]

Navn	Kategori

Avtalens punkt 5.2.2 Kundens bruk av tredjepart

Kundens tredjeparter skal angis her.

[Punktet fylles ut innen kontraktsignering dersom aktuelt.]

Navn	Kategori

Bilag 5: Pris og prisbestemmelser

Avtalens punkt 6.1 Vederlag

Fordeling av salgsinntekter

[Punktet fylles ut innen kontraktsignering.]

Kundens (oppdragsgivers) andel	Konsulentens (leverandørs) andel	Sum
%	%	100 %

Salgsinntektene skal fordeles mellom Kunden og Konsulenten etter fordelingsnøkkelen over.

Kostnader

Alle direkte og indirekte kostnader Konsulenten måtte ha knyttet til Avtalen skal dekkes av Konsulentens andel av salgsinntektene og gjenspeiles av fordelingsnøkkelen. Dette inkluderer alle kostnader knyttet til salgsvirksomhet, møter, samt produksjon/montering/demontering og avhending reklamemateriell. Kostnader knyttet til Telemark fylkeskommunes egenreklame skal også dekkes av Konsulentens andel av salgsinntektene. Opplistingen er ikke uttømmende.

Partene dekker egne kostnader i forbindelse med arbeidsreiser, møter og lignende.

Avtalens punkt 6.2 Fakturering

Konsulenten skal innen utgangen av hvert kvartal utarbeide oversikt over antall solgte kampanjer, navn på annonsører og tilhørende salgsinntekter. Oversikten skal umiddelbart sendes til Kunden og danner grunnlaget for det beløp Kunden fakturerer Konsulenten. Kundens andel av salgsinntektene skal overføres til Kunden hvert kvartal.

Bilag 6: Endringer i den generelle avtaleteksten

Punkt	Erstattes med
3. Endringer etter avtaleinngåelse	Fjerde avsnitt utgår. Femte avsnitt endres til «Konsulenten kan si opp avtalen med 60 (seksti) dagers varsel, hvis Kunden reduserer eller øker oppdragets innhold eller omfang med mer enn 50 (femti) prosent.»
4.2 Avbestilling	Frist for varsel endres fra 30 (tretti) dager til 60 (seksti) dager. Punkt 4 om gebyr utgår.
4.3 Midlertidig stans	Punktet utgår.
5.1.1 Konsulentens ansvar og kompetanse	Se bilag 1.
5.3 Nøkkelpersonell	De to første avsnittene utgår.
5.5.1 Generelt	Første avsnitt endres til: Ansatte og innleide hos leverandør og underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal minst ha: a. lønns- og arbeidsvilkår som er i samsvar med gjeldende forskrifter om allmenngjort tariffavtale gitt med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler § 5, eller b. lønns- og arbeidsvilkår som er i samsvar med bestemmelser om arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji i en gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.
6.2 Fakturering	I andre avsnitt byttes «Konsulentens» med «Kundens». Tredje til sjette avsnitt utgår. Se også bilag 5.
6.3 Forsinkelsesrente	I dette punktet byttes «Kunden» ut med «Konsulenten» og «Konsulenten» byttes ut med «Kunden».
6.4 Betalingsmislighold	Punktet erstattes med: «Hvis forfalt vederlag med tillegg av fakturagebyr og eventuelt tillegg av forsinkelsesrenter ikke er betalt innen 30 (tretti) dager fra forfall, kan Kunden sende saken til videre behandling hos inkassopartner. Dette blir i så fall varslet skriftlig. Kunden kan sende skriftlig varsel til Konsulenten om at avtalen vil bli hevet hvis oppgjør ikke er skjedd innen 60 (seksti) dager etter at varselet er mottatt. Heving kan ikke skje hvis Konsulenten gjør opp forfalt vederlag med tillegg av fakturagebyr innen fristens utløp.»
6.5 Prisendring	Punktet utgår. Kontrakten er ikke gjenstand for prisregulering.
8. Opphavs- og eiendomsrett	Rettigheter til reklamekampanjer utarbeidet av Konsulenten for andre kunder/annonsører vil <i>ikke</i> tilfalle Kunden.

9.1.1 Konsulentens mislighold	Tillegg: «Gjentatte brudd på krav til innhold i reklamen, ref. bilag 1, regnes også som mislighold.»
9.2 Varslingsplikt	Siste avsnitt utgår.
9.3 Tilleggsfrist	Punktet utgår.
9.5.2.1 Kundens tilbakehold av betaling	Punktet utgår.
9.5.4 Heving og hevingsoppgjør	Andre til fjerde avsnitt utgår.
9.5.5 Erstatning	Andre avsnitt utgår.
10.1.2 Konsulentens forsikringer	Tillegg: «Konsulenten plikter også å ha forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke ethvert krav fra tredjemann (f.eks. bussoperatør) om skader på dennes person, løsøre, materiell eller eiendom.»
Nytt punkt 10.5	« Skade på tredjemanns eiendom o.l. Medfører Konsulentens oppfyllelse av avtalen skade på tredjemanns person, løsøre, materiell eller eiendom, herunder forurensning eller annen skade på miljøet, bærer Konsulenten det fulle ansvar for dette, og skal holde Kunden skadesløs for eventuelle kostnader påført Kunden i denne forbindelse, herunder økonomiske tap påført som følge av søksmål og dom mot Kunden.»
Nytt punkt 10.6	« Krav om betaling til bank Lønn og annen godtgjørelse for samtlige arbeidstakere skal utbetales til konto i bank. Oppdragsgiver skal i tillegg til de vanlige dokumentasjonskravene kunne kontrollere at lønn og annen godtgjørelse er utbetalt fra selskapets bankkonto.»
Nytt punkt 10.7	« Revisjon Kunden, eller ekstern revisor engasjert av Kunden, kan gjennomføre revisjon hos Konsulenten og eventuelle underleverandører i perioden fra avtaleinngåelse til slutt faktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.»
Nytt punkt 10.8	« Tiltak mot svart arbeid - manglende innrapportering av arbeidsforhold, inntekt, skatt og avgift Kunden kan ved skriftlig varsel med en ukes frist kreve fremlagt kopi av månedlig a-melding innsendt fra Konsulenten og eventuelle underleverandører etter a-ordningen til NAV, SSB og Skatteetaten om utvalgte ansattes inntekt, arbeidsforhold og forskuddstrekk, samt arbeidsgiveravgift og finansskatt for virksomheten. Vesentlig manglende eller mangelfull innrapportering fra Konsulenten kan påberopes av Kunden som grunnlag for heving, selv om Konsulenten retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i

	underleverandørleddet, kan Kunden på samme måte kreve at Konsulenten skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Kunden.»
Nytt punkt 10.9	«Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98) Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet. All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltakerne. Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger. Der organisasjonsfriheten og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengige organisering og forhandling.»

Bilag 7: Endringer i Avtalen etter avtaleinngåelsen

Endringer som gjøres etter avtalens inngåelse skal føres inn her, jf. avtalens punkt 3.

Eksempel på endringskatalog:

Endringsnr.	Beskrivelse	Ikraftsettelsesdato	Arkivreferanse

Bilag 8: Databehandleravtale - utgår

Dersom partene inngår databehandleravtale, skal denne legges ved som bilag 8. Mal til databehandleravtale finnes her: [Databehandleravtale og sjekkliste / Anskaffelser.no](#)

Bilag 9: Kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

Versjon 1. februar 2022

Kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

Leverandøren skal under hele kontraktsperioden overholde punkt 1-4 i dette kontraktsvilkåret.

Kontraktsvilkåret bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv med aktsomhetsvurderinger som metode. Begge rammeverkene anbefaler aktsomhetsvurderinger som foretrukket metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Dersom leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakt, er leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.

1. Overholdelse av internasjonale konvensjoner og arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland

Varene og tjenestene som leveres i denne kontrakt skal være fremstilt under forhold som er i overensstemmelse med kravene i konvensjonene og lovgivningen angitt nedenfor. Kravene gjelder i leverandørens egen virksomhet og i leverandørkjeden og omfatter:

- ILOs kjernekonvensjoner om tvangsarbeid, barnearbeid, diskriminering, fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger: nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182.
 - Der hvor konvensjon 87 og 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.
- FNs barnekonvensjon, artikkel 32.
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland¹. Av særlige relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

¹ Her menes alle produksjonsland i leverandørkjeden der utvinning og produksjon av råvare og/eller komponent/halvfabrikata og/eller ferdigvare, inklusive distribusjon og transport, skjer.

2. Polycys og rutiner for aktsomhetsvurderinger

For å sikre etterlevelse av kravene i punkt 1, samt for å forebygge og håndtere eventuelle avvik fra kravene, skal leverandøren senest innen 6 måneder etter kontraktsstart, ha polycys og rutiner på plass for aktsomhetsvurdering. Virksomheter som er omfattet av åpenhetsloven skal ha dette på plass ved kontraktsstart.

Det betyr at leverandøren skal kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning på kravene i punkt 1, og retter opp skade. I tråd med metoden for aktsomhetsvurderinger skal interessenter, særlig berørte rettighetshavere, involveres. Alvorligst risiko, uavhengig av hvor i leverandørkjeden risikoen er, prioriteres først.

Leverandørens aktsomhetsvurderinger skal omfatte:

- 2.1 En eller flere offentlig tilgjengelige polycys, vedtatt av styret. Innholdet skal som minimum omfatte en forpliktelse om å etterleve kravene i punkt 1, i egen virksomhet og i leverandørkjeden. En eller flere ansatte på ledelsesnivå skal ha ansvar for etterlevelse og rapportering om arbeidet med aktsomhetsvurderinger til styret. Leverandøren skal ha rutiner for formidling og regelmessig oppfølging av slik policy i egen virksomhet og i leverandørkjeden.
- 2.2 Rutiner for å utføre regelmessige risikoanalyser i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Det innebærer å kartlegge og vurdere risiko for brudd på kravene i punkt 1.
- 2.3 Rutinen(e) skal beskrive hvilke tiltak leverandøren vil iverksette for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning og skade på kravene i punkt 1.
- 2.4 Leverandøren skal redegjøre for rutiner for å overvåke at tiltakene blir gjennomført og har effekt.
- 2.5 Leverandøren skal kunne vise til offentlig tilgjengelig informasjon om arbeidet med aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Dette omfatter hvordan risiko for brudd på kravene i punkt 1, og eventuell skade i egen virksomhet og i leverandørkjeden, er håndtert.
- 2.6 Dersom leverandøren har forårsaket, eller medvirket til skade, skal dette håndteres ved å sørge for eller samarbeide om å rette opp skaden og yte erstatning til skadelidende.

3. Kontraktsoppfølging

Leverandøren skal sikre at kravene i punkt 1 og 2 etterleves i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Dersom leverandøren blir klar over forhold i strid med punkt 1 og 2 i leverandørkjeden, skal leverandøren rapportere dette til oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.

Oppdragsgiver kan kreve at etterlevelse dokumenteres ved en eller flere av følgende tiltak:

- 3.1 Fremvisse vedtatte policy og rutiner, jf. punkt 2.
- 3.2 Fremvisse en oversikt over produksjonseenheter i leverandørkjeden, inkludert kontaktopplysninger, for utvalgte produkter, og/eller komponenter og/eller råvarer. Oppdragsgiver angir hvilke produkter og hvilken del av leverandørkjeden.
- 3.3 Besvare egenrapportering senest seks uker etter utsendelse fra oppdragsgiver, med mindre oppdragsgiver har satt en annen frist.
- 3.4 Fremvisse gjennomført risikoanalyse, og rapportere om oppfølging og håndtering av funnene.
- 3.5 Delta i oppfølgingssamtale(r) med oppdragsgiver og eventuelt andre relevante interessenter.
- 3.6 Fremvisse rapport(er) relevant(e) for kravene i punkt 1 og 2.
- 3.7 Kontroll og revisjon av kravene i punkt 1 og 2 hos leverandøren.
- 3.8 Kontroll og revisjon av kravene i punkt 1 og 2 i leverandørkjeden.

Kontraktsoppfølgingen kan gjennomføres av oppdragsgiver eller av offentlig enhet som oppdragsgiver samarbeider med.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å dele revisjonsrapporter og annen kontraktsoppfølgingsinformasjon med andre offentlige virksomheter. De offentlige virksomhetene omfattes av taushetsplikten.

4. Sanksjoner

Ved brudd på punkt 1-3, eller om det foreligger mangler i dokumentasjonen, gjelder sanksjonsbestemmelser i hovedkontrakten med følgende tillegg og presiseringer. Oppdragsgiver kan:

- 4.1 Kreve retting: Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan kontraktsbruddene skal rettes. Tiltakene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges innen fire uker. Ved vesentlige kontraktsbrudd kan oppdragsgiver sette en kortere frist. Oppdragsgiver skal godkjenne tiltaksplanen og dokumentasjon av rettelser.
- 4.2 Iverksette midlertidig stans i hele eller deler av leveransen når leverandøren ikke oppfyller kravet om å fremlegge tiltaksplan eller tiltaksplanen ikke blir overholdt. Under stans vil ikke erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør anses som kontraktsbrudd.
- 4.3 Kreve at leverandøren bytter underleverandør ved vesentlige kontraktsbrudd, gjentakende alvorlige brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt. Dette skal skje uten kostnad for oppdragsgiver.
- 4.4 Heve kontrakten: Ved vesentlige kontraktsbrudd, gjentakende alvorlige brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt